

8 Σεπτεμβρίου 2012

Ομιλία του Γέροντα Εφραίμ στη Γέννηση της Υπεραγίας Θεοτόκου

[Ορθοδοξία](#) / [Θεοτόκος](#)

[Γέροντας Εφραίμ, Καθηγούμενος Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου](#)

Αιτία πνευματικής χαράς και αγαλλιάνσεως -αγαπητοί μου αδελφοί και Πατέρες- η σημερινή ημέρα, γιατί σήμερα εορτάζουμε την γέννηση της αιμαρθένης και Θεοτόκου Μαρίας, του ευδυστάτου άνθους που βλάστησε «εκ της ρίζης Ιεσσαί».

Εορτάζουμε «παγκοσμίου ευφροσύνης γενέθλιον», που καθίσταται «η είσοδος όλων των εορτών και το προοίμιο του μυστηρίου του Χριστού», κατά τον άγιο Ανδρέα Κρήτης. Γέννηση, που έγινε πρόξενος της αναγεννήσεως, αναπλάσεως, ωραιοποιήσεως και ανακαινίσεως των πάντων. Σήμερα γεννιέται Αυτή που θα γεννήσει χρονικώς, κατά ανερμήνευτο και παράδοξο τρόπο, τον άχρονο και προαιώνιο Θεό Λόγο, τον Δημιουργό και Σωτήρα του κόσμου.

Όλες οι προεικονίσεις, προτυπώσεις και προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης σε Αυτήν αναφέρονται. Αποτελεί την αποκορύφωση, την ολοκλήρωση της παλαιοδιαθηκικής παιδαγωγικής προετοιμασίας της ανθρωπότητας για την υποδοχή του σαρκωθέντος Σωτήρος Θεού. Την Παναγία μας προεικόνιζαν η άφλεκτος βάτος στο όραμα του Μωυσή, οι θεόγραφες πλάκες και η κιβωτός του Νόμου, το ουράνιο μάννα και η χρυσή στάμνα, η λυχνία και η τράπεζα, η ράβδος Ααρών η βλαστήσασα, η κλίμακα του Ιακώβ, ο πόκος του Γεδεών, το αλατόμητον όρος του Δανιήλ, η κάμιнос που με το πύρ δρόσιζε τους Τρεις Παίδες, αλλά και αυτά τα Άγια των Αγίων της σκηνής του μαρτυρίου. Η Θεοτόκος είναι το μεταίχμιο μεταξύ Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Για την Παλαιά αποτελούσε το κήρυγμα των προφητών, την προσδοκία των δικαίων· ενώ για την Καινή Διαθήκη γίνεται ο γλυκασμός των αγγέλων, η δόξα των αποστόλων, το θάρρος των μαρτύρων, το εντρύφημα των οσίων, το καύχημα του ανθρωπίνου γένους, γι' αυτό και μακαρίζεται από «πάσα γενεά».

Όλη η δημιουργία περίμενε την γέννησή Της. Η Παναγία μας είναι «ο καρπός των κτισμάτων» κατά τον άγιο Νικόλαο Καβάσιλα, δηλαδή το σημείο εκείνο στο οποίο κατατείνει ολόκληρη η κτίση. Όπως το δένδρο υπάρχει για τον καρπό, έτσι η κτίση υπάρχει για την Παρθένο και η Παρθένος για τον Χριστό. Όπως τονίζουν οι Πατέρες όχι μόνον οι άνθρωποι, αλλά και ο ουρανός και η γή, όλη η ορατή και αόρατη κτίση δημιουργήθηκαν για την άχραντο Παρθένο. Όταν ο Θεός στην αρχή των αιώνων ατενίζοντας προς τα δημιουργήματά Του, είπτε ότι είναι «καλά λίαν», ουσιαστικά έβλεπε μπροστά Του τον καρπό όλης της δημιουργίας, την υπεραγία Θεοτόκο, και ο είπαινός Του ήταν στην πραγματικότητα «ευφημία της Παρθένου».

Κατά την σημερινή ημέρα ευεργετείται όλη η κτίση από την γέννηση της πανάμωμης Δέσποινάς μας. «Το καινότατον αυτό δημιούργημα» δεν ήταν η καλύτερη γυναίκα στην γή, ούτε απλά η καλύτερη γυναίκα όλων των εποχών, αλλά ήταν Αυτή η μοναδική που θα μπορούσε να κατεβάσει τον ουρανό στην γή, να κάνει τον Θεό άνθρωπο. Ο δημιουργός Θεός Λόγος έπλασε τέτοια την ανθρώπινη φύση, ώστε όταν θα χρειαζόταν να γεννηθεί, να λάβει από αυτήν την Μητέρα Του. Ο αόρατος και αθέατος Θεός προ Αυτής, τώρα δι' Αυτής, έρχεται επί γής και γίνεται ορατός· ενώνεται και κοινωνεί με την κτίση με έναν ουσιαστικότερο και

πιο ενοειδή τρόπο. Ενώνει διά της ανθρωπίνης φύσεώς Του όλη την κτίση στην υπόστασή Του και την θεώνει. Ο ανείδεος, απερίγραφτος και ανέστιος Θεός λαμβάνει «δούλου μορφήν» (Φιλιπ. 2,7), ανθρώπινη σάρκα και λογική ψυχή, συναναστρέφεται με τους ανθρώπους και περπατά πάνω στην γή. Ο «αχώρητος παντί» θα χωρέσει στην παρθενική μήτρα της Θεοτόκου, ώστε η Παναγία Μητέρα Του να καταστεί η «χώρα του Αχωρήτου».

Σήμερα λύνεται η στειρότητα της Αννας και γεννά «τό κειμήλιον της Οικουμένης», κατά την έκφραση του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας. Παρόμοιο θαύμα έκανε ο Θεός πολλές φορές στην Παλαιά Διαθήκη στην Σάρρα την σύζυγο του πατριάρχου Αβραάμ, στην Ρεβέκκα την σύζυγο του Ισαάκ, στην Άννα την μητέρα του προφήτου Σαμουήλ, στην Ελισάβετ την μητέρα του προφήτου Προδρόμου. Όμως διαφέρει κατά πολύ το σημερινό θαύμα. Μπορεί τα τέκνα των παραπάνω μητέρων, των οποίων η μακροχρόνια στειρότητα λύθηκε θαυματουργικά, να ήταν ενάρετα και άγια, αλλά μόνον η Μαρία -τό τέκνο της Αννας και του Ιωακείμ- ήταν «η κεχαριτωμένη» και κατέστη -τό ακατάληπτο για τους ανθρώπους και τους αγγέλους- η Μητέρα του Θεού.

Η Παναγία μας δεν γεννήθηκε από άσπιλη σύλληψη, όπως λανθασμένα πιστεύουν οι Ρωμαιοκαθολικοί, αλλά μετά από την φυσική συνάφεια του Ιωακείμ και της Αννας. Λύθηκε δε η φυσική στειρότητα της Αννας χάρις στην άμεση παρέμβαση του Θεού ως απάντηση στις προσευχές των δικαίων Θεοπατόρων. Οι γέροντες Ιωακείμ και Άννα συνήλθαν χωρίς καμμία σαρκική έλξη, ηδονή, μόνο από υπακοή στον Θεό. Επεσφράγισαν και με αυτήν την πράξη τους την σωφροσύνη τους. Κατά αυτόν τον τρόπο η Παρθένος συνελήφθη «σωφρόνως εν τη νηδύι της Αννας εξ Ιωακείμ». Το ότι συνελήφθη σωφρόνως σημαίνει ότι ο τρόπος της συλλήψεως ήταν αγνός. Για να ήταν όμως η Παρθένος απαλλαγμένη από το προπατορικό αμάρτημα, δηλ. να είχε άσπιλη σύλληψη, έπρεπε να είχε γεννηθεί παρθενικώς όπως και ο Χριστός.

Οι δίκαιοι Θεοπάτορες για να αποκτήσουν όμως τέτοιο τέκνο έδειξαν πίστη αδίστακτη, υπομονή αλύγιστη, έτρεφαν την ελπίδα που δεν καταισχύνει, είχαν μεγάλη καρτερία στις προσευχές τους· ότι ο Θεός θα εκπληρώσει το αίτημά τους. Και δεν υπόμειναν την ατεκνία τους για λίγο μόνο διάστημα. Η παράδοση λέγει ότι μετά από πενήντα χρόνια στειρότητας αποκτά η Άννα την Θεοτόκο.

Αυτή η στάση των Θεοπατόρων πρέπει να παραδειγματίζει, αγαπητοί μου αδελφοί και Πατέρες, όλους μας. Όχι μόνον όσους λαϊκούς αδελφούς μας δεν μπορούν να αποκτήσουν παιδιά, οι οποίοι δεν πρέπει να χάνουν την ελπίδα τους στον Θεό για τον οποίο «τά αδύνατα τοίς ανθρώποις, δυνατά παρά Αυτώ εστιν» (βλ. Λουκ. 18,27), αλλά και εμάς τους μοναχούς και όλους τους πιστούς που αγωνίζονται τον «καλόν αγώνα».

Πολλές φορές αποδυσπετούμε, δυσφορούμε στον αγώνα μας και λέμε ότι δεν βρήκαμε αντίκρουσμα, δεν έχουμε αίσθηση της Χάριτος, αδημονούμε. Και έτσι λυπημένοι που είμαστε, μαραίνεται ο ζήλος μας, χαλαρώνουμε την αγωνιστικότητά μας, την άσκησή μας. Όμως δεν πρέπει να κάνουμε έτσι αδελφοί μου. Μήπως οι Θεοπάτορες επειδή ο Θεός δεν απάντησε αμέσως στις προσευχές τους σταμάτησαν να Τον επικαλούνται, να πιστεύουν ότι θα λάβουν, σταμάτησαν να κρούουν, να ζητούν, να ελπίζουν; Και τί αδαμάντινη υπομονή και καρτερία έδειξαν για τόσα χρόνια!

Για να βιωθούν τα πνευματικά «χρεία μεγάλης υπομονής». Ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος έζησε την συστολή, την στέρηση της θείας Χάριτος, τις θλίψεις του νοητού πολέμου για τριάντα χρόνια. Έλαβε μόνιμα την θεία Χάρη μετά από αυτό το μακρό χρονικό διάστημα αιματηρού αγώνα και υπομονής. Αυτό το αναφέρουμε ιδιαίτερα για εμάς τους μοναχούς, που κληθήκαμε για να λάβουμε το πλήρωμα της Χάριτος. Χρειάζεται υποίμοινή στις θλίψεις, πίστη στις επαγγελίες του Θεού, τέλεια υπακοή στο θέλημα του Θεού και ελπίδα ώστε να μην «εκκακούμε εν ταίς προσευχαίς» (βλ. Λουκ. 18,1). Ο Θεός γνωρίζει πότε μάς συμφέρει να μάς δώσει την ανέκφραστη, την ακατάληπτη και ανεκτίμητη θεοποιό δωρεά Του, την θεία Χάρη ως ενδημούσα κατάσταση. «Τα πνευματικά αφ' εαυτών έρχονται», τονίζει ο αββάς Ησαΐας, δεν τα ρυθμίζομε όπως και όποτε θέλομε εμείς.

Μάλιστα, πολλές φορές, πριν ο Θεός μάς δώσει κάποια ευλογία, ένα χάρισμα, μάς δοκιμάζει με έναν πειρασμό, του οποίου η έκβαση καθορίζει και το αν αποδειχθούμε άξιοι να δεχθούμε το θείο αυτό δώρο. Αυτό παρατηρούμε και στους Θεοπάτορες, που όταν πλησίαζε ο καιρός για να τους δώσει ο Θεός τέκνο, παραχώρησε να δοκιμασθούν ακόμη περισσότερο. Ήταν η εορτή της Σκηνοπηγίας και όταν πήγαν στον ναό να προσφέρουν δώρα, ο ιερέυς Ρουβίμ τους ονειδισε λέγοντάς τους, ότι δεν ήταν άξιοι να προσφέρουν δώρα στον Θεό, αφού δεν έκαναν παιδιά για τον Ισραήλ. Οι Θεοπάτορες μετά από αυτό το συμβάν λυπήθηκαν πάρα πολύ, αλλά δεν απελπίστηκαν. Κατέφυγαν σε «εκ βαθέων προσευχή» -ο Ιωακείμ στο όρος και η Άννα στον κήπο- η οποία τελικά εισακούστηκε άμεσα, αφού άγγελος Κυρίου πληροφόρησε καθέναν ξεχωριστά ότι θα γίνει η σύλληψη και η γέννηση τέκνου που θα διακηρυχθεί σε όλη την οικουμένη.

Έτσι και εμείς, αγαπητοί μου αδελφοί και Πατέρες, να επιδεικνύουμε αγόγγυστη υπομονή στις θλίψεις και στους πειρασμούς, που παραχωρεί ο Θεός για την δική μας ωφέλεια και πνευματική προκοπή. Ευχόμεθα η Κυρία μας Θεοτόκος και η Θεοπρομήτορα Άννα, που έχουν την ευλογία να θεραπεύουν την φυσική στειρότητα, να θεραπεύσουν τις στείρες καρδιές μας από πνευματικά έργα, ώστε ο Θεός να πέμψει στις ψυχές μας την θεία και γλυκυτάτη Χάρη Του, η οποία ομορφαίνει, ανακαινίζει, αθανατίζει, αφθαρτίζει τον άνθρωπο.

**Ομιλία του Γέροντα Εφραίμ, που έγινε στην Τράπεζα της Μονής Βατοπαιδίου κατά την εορτή του Γενεσίου της Θεοτόκου το 2002*

Πηγή: <http://vatorpaidi.wordpress.com/2010/09/08/ομιλία-του-γέροντα-εφραίμ-στη-γέννηση/>

<http://bit.ly/1aczfPx>